

Gedetineerden en studenten zoeken samen rechtvaardige straf

ANDREAS DE PRYCKER | 07 maart 2018 | 02u58

Foto Vertommen

© Minister van Justitie Koen Geens vindt het een formidabel project.

Twaalf gedetineerden van Leuven-Centraal hebben samen met twaalf studenten criminologie, filosofie en theologie tijdens het eerste semester van het academiejaar het vak 'Gevangenisstraf als doorleefde realiteit' gevolgd. Zij zochten tijdens het semester antwoorden op de vraag: 'Wat is een goede en rechtvaardige straf?'

Hun reflectietekst, over wat er beter kan aan de gevangenisstraf, overhandigden ze gisteren tijdens een afstudeerceremonie aan justitieminister Koen Geens. Eén van de edetineerden brak een lans om nog een kans te krijgen in de maatschappij. "Dit is een fantastisch initiatief, maar hopelijk stopt het hier niet", klonk het bij een gedetineerde die deelnam aan de cursus. Hij wordt gemakkelijheidshalve Johan genoemd in dit stuk.

Klik

“De klik met studenten was vanaf de eerste dag aanwezig. Wij waren allebei evenwaardig. En dat heeft geleid tot dit unieke resultaat in dit al even unieke project. Weet je, wij hopen nog een plaats te krijgen in de maatschappij. Ik hoop dan ook dat het niet stopt met dit initiatief. Hopelijk kunnen studenten criminologie dit voortzetten en nemen ze dit mee naar hun toekomstige jobs. Ik wil hen graag bedanken en veel succes wensen in de rest van hun leven”, vertelde Johan, die hiermee al zijn 107de cursus volgde. Justitieminister Koen Geens (CD&V) kon zich vinden in het project, maar beseftte dat er nog een lange weg te gaan is. “Ik merk zowel bij jonge als oude mensen dat ze vinden dat er streng gestraft wordt. De samenleving staat niet open voor minder strenge straffen. Een straf moet een vergelding zijn en ook voorkomen. Maar mensen moeten rehabiliteren. Ik vind het een formidabel project en wil alle gediplomeerden dan ook van harte feliciteren”, klonk het bij Geens.

Herstellen

Tijdens de lessen van het vak ‘Gevangenisstraf als doorleefde realiteit’ werd de gevangenisstraf geanalyseerd met inzichten vanuit de filosofie, sociologie en psychologie. Vervolgens werd de theorie in gesprekken met de gedetineerden afgetoetst aan hun ervaringen. Samen probeerden ze vragen te beantwoorden als ‘Welke terechte doelstellingen heeft ons huidig strafstelsel?’, ‘Worden die doelstellingen ook gerealiseerd?’ en ‘Hoe kan de samenleving beter en rechtvaardiger straffen?’. Volgens de onderzoekers die het lessenpakket hebben gegeven zijn dat het structurele gebrek aan hulpverlening en begeleiding binnen de gevangenisproblemen in de rehabilitatie in de maatschappij. Net zoals de onvoorspelbare duur van de straf en het feit dat er veel leed wordt toegebracht aan de omgeving van de gedetineerden. “De straf ontnemt de daders verantwoordelijkheid, vervreemdt hen van de maatschappij en biedt hen nauwelijks de mogelijkheid om slachtoffers en de gemeenschap te herstellen”, klinkt het. Ze begrijpen dan ook niet dat het systeem zo weinig in vraag wordt gesteld. “Dit komt wellicht doordat het behoud van status quo altijd de beste oplossing is die de minste politieke moed vergt. Maar het is niet omdat de gevangenisstraf er is, dat ze deugt of werkt.”

Band

Student Hilke bekende na de lessen dat er in de laatste lessen tranen gevloeid zijn. “Wat wil je? Je zit wekenlang heel intens met elkaar te praten over moeilijke dingen, in een context die je niet kent. Je denkt aan de slachtoffers, maar ook aan de kinderen van zij die hier zitten. Je praat als gelijken. En er groeit een band, hoe dan ook. Het was een academisch veeleisend en volwaardig vak”, aldus studente Hilke.

Meer over

- [Koen Geens](#)
- [onderwijs en opvoeding](#)
- [Hilke](#)
- [Johan](#)
- [misdaad, recht en justitie](#)
- [straf](#)
- [gevangenis](#)
- [rechtshandhaving](#)